



# Social Climate Fund

*Reactie internetconsultatie klimaatstichting HIER*

## Vraag

*We vragen u te reageren op de afzonderlijke opgenomen plannen. Daarbij kunt u aangeven welke verbeteringen en suggesties u heeft. U kunt bijvoorbeeld ook aangeven of u een voorstel belangrijk vindt of juist niet.*

## Reactie op de voorstellen

### **Voorstel 1: Tijdelijke steun bij het betalen van de energierekening en structurele verduurzaming van woningen voor huishoudens met een laag inkomen.**

Inzet op structureel verlagen van de energierekening is belangrijk. Ook tijdelijk steun bieden aan huishoudens die dit nodig hebben kan verlichting brengen. Het is wel nuttig om de tijdelijke steun bij woningeigenaren uitsluitend te verlenen wanneer ook aan het structureel verlagen van de rekening wordt gewerkt. Hiermee wordt voorkomen dat veel geld wordt gestoken in fossiel energiegebruik zonder dat er een duurzame oplossing komt. Het kan als een totaalpakket aangeboden worden.

Een kans hierbij is dat wanneer huishoudens gebruik maken van de tijdelijke steun, de uitkerende instantie ook in contact met ze is en zodoende kan doorverwijzen naar de organisatie die werkt aan structurele verduurzaming.

Het aanbieden van een verduurzamingspakket inclusief subsidie en financiering vanuit één centraal loket is goed. Maar het is niet voldoende. Juist de betreffende doelgroep heeft vaak begeleiding nodig veel dicht bij huis, bijvoorbeeld vanuit een buurtgerichte organisatie. Het is belangrijk om ook te investeren in dergelijke organisaties die in de praktijk vaak beter in staat zijn om bij de doelgroep achter de voordeur te komen dan overheden en commerciële partijen.

### **Voorstel 2: Zorgen dat huishoudens en personen met vervoersarmoede duurzaam kunnen (blijven) reizen.**

Het is belangrijk dat mensen mobiel zijn, ook wanneer ze hier weinig geld voor hebben. De focus zou hierbij moeten liggen op het stimuleren van openbaar vervoer. Dit is duurzamer dan fossiele auto's inruilen voor elektrische. Bovendien is het wenselijker in het kader van schaarse ruimte die nu veel voor parkeerplaatsen wordt gebruikt.

### **Voorstel 3: Hulp aan micro-ondernemingen (bedrijven met minder dan tien medewerkers) om hun energieverbruik te verminderen.**

Kleine ondernemers helpen met het hoofd boven water houden, is goed voor lokale economie. Wel is deze doelgroep aanzienlijk kleiner dan de groep huishoudens die met moeite de energierekening kunnen betalen. Het argument dat ze een goed voorbeeld zijn voor hun omgeving, is goed. Het is logisch als hier middelen heen gaan, maar wel een beperkte hoeveelheid.

Verder is het belangrijk om de fixteams waar mogelijk in te richten met werknemers uit de eigen gemeente. Mogelijk met afstand tot de arbeidsmarkt.

**Voorstel 4: Het opnieuw financieren van enkele maatregelen waarover al eerder is besloten en die al op de Rijksbegroting staan.**

*Leningen via het Warmtefonds aan woningeigenaren en vve's om substantiële energiebesparende maatregelen uit te laten voeren;*

*Korting van 25% op de motorrijtuigenbelasting voor elektrische auto's tussen 2026 en 2029.*

Aangezien het reeds begroot beleid betreft, zullen deze maatregelen doorgang vinden ongeacht of zij binnen het SCF zullen worden geplaatst. Aangezien er veel middelen nodig zijn om de andere voorstellen te financieren, is het beter om deze voorstellen met andere middelen te financieren.

## **Aanvullende vragen**

**1. Naar welk voorstel, of welke combinatie van meerdere voorstellen, zou het geld uit het Social Climate Fund moeten gaan? Het is belangrijk dat de voorgestelde maatregelen en investeringen voldoen aan de eisen die het Social Climate Fund stelt.**

Het eerste voorstel is wat ons betreft het meest belangrijk, voornamelijk de structurele verduurzaming van woningen van huishoudens met een laag inkomen. Hier valt veel winst te behalen voor zowel de portemonnee van huishoudens als op het gebied van CO<sub>2</sub>-uitstootreductie. Wel is het cruciaal om dit te combineren met ons voorstel bij onderstaande vraag.

**2. Heeft u nog andere ideeën die helpen om de financiële gevolgen van de energie transitie voor huishoudens met weinig inkomen te verminderen?**

Er moet ingezet worden op het versterken van lokale en buurtgerichte maatschappelijke initiatieven die bewoners kunnen helpen bij het verlagen van de energierekening. De belangrijkste uitdaging bij huishoudens in energiearmoede is niet dat financiële regelingen ontbreken, maar dat ze moeilijk bereikt worden en weinig vertrouwen hebben in overheid en andere instanties.

Lokale en buurtgerichte initiatieven hebben de afgelopen jaren op veel plekken laten zien dat ze goed in staat zijn om bij bewoners achter de voordeur te komen. Enerzijds doordat ze onafhankelijk zijn en daardoor eerder vertrouwd worden, en anderzijds door goed samen te werken met bestaande sociale structuren die de doelgroep al kennen.

Lokale en buurtgerichte initiatieven hebben ook geleerd dat werken aan vertrouwen tijd kost. Het helpt daarbij als ze zichtbaar en voor de doelgroep herkenbaar zijn. Bijvoorbeeld in de vorm van een fysieke locatie midden in de buurt (hierna: energiehuis) waar bewoners met persoonlijk contact geholpen kunnen worden. Zo'n energiehuis wordt ook de centrale plek waarvan uit alle organisaties opereren die een rol spelen bij de aanpak van energiearmoede.

De Europese richtlijn EPDB IV schrijft voor dat in alle gemeenten van Nederland energiehuizen moeten komen. Dit biedt een mooie kans om het bestrijden van energiearmoede vanuit deze locaties te versterken met middelen vanuit het SCF.

Samengevat: om effectief de doelgroep 'huishoudens in energiearmoede' te bereiken, moet een deel van de middelen uit het SCF gaan naar het versterken van lokale en buurtgerichte maatschappelijk initiatieven, en naar de zichtbaarheid van herkenbare energiehuizen.

**3. Zijn er specifieke groepen of situaties die we onvoldoende bereiken met de voorgestelde plannen? Wat zouden we daaraan kunnen doen?**

Zoals hierboven beschreven, is het noodzakelijk om ook te investeren in lokale en buurtgerichte organisaties die het vertrouwen kunnen winnen van zowel energie- als vervoersarmoede. Zonder deze organisaties wordt de potentie van financiële regelingen onvoldoende benut.

**4. Welke suggesties of aanbevelingen heeft u nog voor wat betreft de uitvoerbaarheid van de voorgestelde plannen? Wat zou er eventueel aangepast moeten worden aan de plannen om deze wel of beter uitvoerbaar te maken?**

De plannen zien er uitvoerbaar uit. De vraag is hoe ze zoveel mogelijk effect kunnen krijgen. Zie daarvoor onze antwoorden onder vraag 2 en 3.

**5. Moeten we de nadruk leggen op het verminderen van de negatieve impact op kwetsbare groepen op korte of op lange termijn?**

Er moet vooral aandacht gaan naar de lange termijn. Aanvullen kan geïnvesteerd worden in de korte termijn, maar bij voorkeur alleen in een verplicht totaalpakket met maatregelen voor de lange termijn.